SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2453

av Boriana Åberg (M)

Färre myndigheter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska antalet myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är oerhört angeläget att staten är ansvarsfull med våra skattepengar. Det innebär att de endast ska användas till rätt saker, på rätt sätt och inte i högre omfattning än vad som är nödvändigt för att värna, bevara och utveckla vår trygghet och välfärdens kärna. Det föreligger ingen koppling mellan graden av välfärd och mängden spenderade skattemedel. Tvärt om visar erfarenheten att de organisationer som drivs rationellt och kostnadseffektivt är ofta de som också levererar högst kvalitet.

I dag finns totalt 358 myndigheter under regeringen. Många av dessa har uppstått som resultat av legitima behov. De levererar hög medborgarnytta och samhället skulle svårligen klara sig utan dessa. Tydliga exempel på detta är de två största myndigheterna, Polismyndigheten och Försvarsmakten. Dessa båda myndigheter har också de senaste årtiondena visat vägen hur man kan skapa en mer rationell och modernare organisation. Polismyndigheten har gått från 23 fristående myndigheter till en, och Försvarsmakten från över 100 fristående myndigheter till en.

Det finns andra myndigheter som dock överlevt sig själva. Deras faktiska nytta är sedan länge överspelad och grundandet av dessa myndigheter var mer ett uttryck för

politiska särintressen som även dessa saknar existensberättigande i dagens Sverige. De har helt enkelt ingen legitim funktion att fylla längre.

Andra myndigheter utför förvisso viktiga eller rent av nödvändiga uppgifter, men de är så små att det är synnerligen irrationellt att de ska utgör en egen myndighet. Ett femtiotal myndigheter har färre än 10 anställda och ett tiotal har mindre än en årsarbetskraft anställd.

Det vore olyckligt att föregripa en eventuell utredning om vilka myndigheter som skulle kunna läggas ner. Däremot finns det anledning att belysa de nyckelegenskaper som nedläggningsmogna myndigheter besitter:

- Myndigheten är inte ensam inom sitt verksamhetsområde, varför dess verksamhet med fördel skulle kunna överföras till annan befintlig myndighet.
- Myndigheten är så liten att det är uppenbart irrationellt att verksamheten bedrivs av en egen myndighet, utan borde istället inordnas under annan myndighet.
- Myndighetens verksamhet är baserad enbart på ett mindre särintresse, partipolitik eller ideologisk inriktning, vilket torde diskvalificera denna för skattefinansiering.
- Myndighetens verksamhet är av sådan art att den inverkar menligt på den privata sektorn.
- Myndighetens verksamhet är av sådan art att det saknas anledning till att den sköts av staten och därmed finansieras av skattebetalarna.

Sammantaget ligger det i samhällets intresse att avveckla de myndigheter som saknar central betydelse för medborgarnas rätt till välfärd, nytta och trygghet. Sådana myndigheter representerar därför en belastning som vida överstiger deras operativa kostnader. Det är regeringen som har beslutsrätten över vilka myndigheter som ska finnas och hur de ska styras. Med denna beslutsrätt följer ett ansvar gentemot skattebetalarna att de sköts på ett så effektivt och förtroendegivande sätt som möjligt. För att upprätthålla legitimiteten såväl för vårt skattesystem som för myndighetsväsendet finns det alltså anledning att göra en översyn beträffande vilka myndigheter som skall finnas kvar, något regeringen sålunda bör initiera, i syfte att effektivisera den statliga byråkratin och minska antalet statliga myndighet.

Boriana Åberg (M)